Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №16 (126)
ЛІСТАПАД 2012 ГОДА

"Покліч волі" ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ПРАЎДА – ПЕРАДУСІМ

Беларусь застаецца ці ні адзінай постсавецкай краінай, дзе дасёння Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі выдзелены ў календары чырвонай фарбай і адзначаецца на дзяржаўным узроўні. Нават Расея адмовілася ад ранейшых адназначных уяўленняў пра "кастрычніцкі пераварот". На нашай жа зямлі час спыніўся, застыў у сваёй нязменнасці. І гэта не простая абыякавасць ці нежаданне асэнсоўваць мінулае – гэта наўмысны намер існай тут улады выкарастаць на сваю карысць настальгічныя пачуцці насельніцтва па савецкіх часах. Не прамінула ўзгадаць пра Дзень 7 лістапада і раённая газета.

Чаму яна гэта зрабіла? Мяркую, разгадка простая: публічна засведчыла сваю лаяльнасць перад уладай, згуляла на настальгіі пэўнай часткі насельніцтва, паімкнулася злучыць у адно ідэалагічнае поле старэйшае пакаленне і сённяшніх маладзёнаў, мяркуючы гэткім чынам, як мага даўжэй захаваць існую нязменнасць, якая мацуецца на ідэалагічнай хлусні навязанай яшчэ бальшавікамі.

Што да мяне, то гістарычная праўда – рэч найгалоўнейшая. І тут не мае значэння ні тое, як ставіліся да таго ці іншага факту гісторыі а ні мае продкі, а ні ўвесь народ у цэлым. Праўда – перадусім.

Давайце наўпрост звернемся да ўспамінаў людзей, пададзеных у раёнцы, пра гэтую дату: "… населеныя пункты расквіталі, паўсюдна луналі пунсовыя сцягі. Свае новыя канцэртныя праграмы прымяркоўвалі да Кастрычніка культпрацаўнікі, кааператары імкнуліся насыціць гандлёвыя аб'екты дэфіцытным таварам… Да гэтага часу абавязкова імкнуліся закалоць кабанчыка."

«7 лістапада для мяне не проста чырвоны дзень календара. Гэта яднанне са сваім пакаленнем. … удзельнічалі ў святочных дэманстрацыях, затым весяла адзначалі свята. Шкада, што гэты час сышоў у мінулае…"

«Для савецкага народа аж да 90-ых гадоў гэта было вельмі вялікае свята. Людзі выходзілі з лозунгамі на дэманстрацыі, праводзіліся парады. У Віцебску народ збіраўся на пляцы Леніна, вуліцы горада заўсёды ўпрыгожваліся чырвонымі сцягамі, граў духавы аркестр. У паветры заўсёды панавала атмасфера бадзёрасці і прыўзнятасці духу. …: для людзей старой загартоўкі 7 лістапада – больш, чым проста дзень здзяйснення рэвалюцыі, гэта дзень усталявання новых адносінаў паміж народамі».

Агульнае, што яднае гэтыя ўспаміны, – адчуванне свята. І такі эмацыйны стан насельніцтва лёгка вытлумачальны – святаў за Саветамі не хапала: 1 і 9 траўня, 7 лістапада ды Новы год. За кожным святам стаяла пэўная фактычная ды ідэалагічная насычанасць, але ці яна была вызначальнай для пераважнай большасці насельніцтва? Пасля дэманстрацыі са сцягамі і лозунгамі народ, наўпрост, адрываўся ў сяброўскіх кампаніях, не думаючы пра ідэалагічны аспект, хаця ён быў амаль сакральным і ніколі не абмяркоўваўся, а ўспрымаўся, як нешта само сабой зразумелае і застыглае ў сваёй катэхізаванай недатыкальнасці. Дык вось гэтая звычка не капацца ў мінулым, а ўспрымаць на веру закладзенае ў свядомасць савецкімі камісарамі, захавалася і пасёння.

Але ж капацца і дакапвацца гэтак жа неабходна, як дыхаць свежым паветрам, без якога заўчасная смерць насягне немінуча. А яе подых ужо вітае ў паветры сённяшняй Беларусі. За часамі Лукашэнкі ўсеагульнае атупенне, раўнадушша, адчужанасць, апатычнасць, бесцікаўнасць народа да свайго мінулага, культуры, мовы ды сацыяльна-палітычнага жыцця дасягнула неймаверных памераў. Там, дзе народ не ўплывае на ўладу, не можа быць аніякага прагрэса. Таму сённяшняе таптанне нашае краіны на адным месцы ўражвае кожнага ўдумлівага чалавека. За апошнія 20 гадоў дзесяткі краінаў зрабілі гэткія Гуліверавы крокі, што тутэйшыя сціплыя поспехі падаюцца пігмеявымі намаганнямі, якія адбыліся, не дзякуючы нашым ўласным высілкам, а толькі таму, што беларусы трапілі ў энергетычнае поле сусветнай інтэрацыі.

І прычыны гэткага нашага таптання палягаюць таксама і ў неасэнсаванні народам наступстваў "кастрычніцкага перавароту". А наступствы гэтыя, мала сказаць, трагічныя.

Дзякаючы захопу ўлады бальшавікамі, па краіне пракацілася "крывавае кола" грамадзянскай вайны, рэпрэсіяў, галадамору, другой сусветнай і шэрагу лакальных войнаў, якія заўчасна адправілі на той свет дзесяткі мільёнаў людзей, а найгалоўнейшае, чаго дасягнулі бальшавікі гэта тое, што яны далі магчымасць любому прайдзісвету ўвайсці ва ўладу і пад свае курыныя мазгі падганяць навакольнае жыццё, адбіваючы жаданне ва ўсякага прыстойнага чалавека змагацца з сатанінскімі інстынктамі звар'яцелых на ўладзе дэмагогаў.

Ва ўсіх гэтых напышлівых і недальнабачных хваласпевах абурае тое, што сённяшнія ідэалагічныя прапаведнікі, ушаноўваючы правы народу Расейскай імперыі на ўзброеннае звяржэнне тагачаснай законнай улады, адмаўляюць сённяшнім беларусам змяніць існую тут уладу праз дэмакратычныя выбары. Падзеі 2010 году і разгорнутыя пасля гэтага рэпрэсіі супраць сваіх палітычных апанентаў яскрава і неабвержна гэта засведчылі.

Кожны свядомы чалавек мусіць разумець, што, калі ён не будзе вывучаць мінулае, то абавязкова вымушаны будзе рабіць гэткія ж памылкі ў нашыя сённяшнія дні, у чарговы раз застаючыся ахвяраю чарговых узурпатараў улады.

Рэдактар.

Падазраваных па справе выбуху ў Віцебску не засталося

Больш за 60 чалавек апытаныя, амаль 20 чалавек затрыманыя. Аднак злачынца, які ўчыніў выбух ля будынку УКДБ ў Віцебску, так і ня знойдзены.

15 лістапада быў адпушчаны апошні падазраваны, што быў у следства. Цяпер па справе аб выбуху каля будынку ўпраўлення КДБ у Віцебску няма затрыманых і падазраваных, паведаміў начальнік аддзелу інфармацыі і сувязі з грамадскасцю Следчага камітэту Беларусі Павал Травулька.

"Для ўсталявання выбуховых рэчываў, выкарыстаных пры вырабе выбуховага прыстасавання, спосабу прывядзення выбухавай прылады ў дзеянне, а таксама іншых выбуховых кампанэнтаў прызначаныя выбуховатэхнічныя і іншыя экспэртызы", - адзначыў прадстаўнік СК.

А вось былы кіраўнік БТ Аляксандар Зімоўскі, які пасля сваёй адстаўкі трывала асеў у Расеі, лічыць, што гэты выбух "сыгнал нацыянальнаму лідэру", які зыходзяць ад беларускіх сілавікоў.

«Гэткі своеасаблівы намёк – ты хацеў у Сталіна пагуляць? Ну, цяпер мы паглядзім, які з цябе Сталін. Адсюль Віцебск, як месца чарговага падрыву петарды, – піша Зімоўскі ў блогу на сайце "Беларускія навіны". – Гэта наш вясёлы нехта нібыта намякае, што за тэракт у метро і ўзялі не тых, і карэньчыкі ў глебе засталіся. Што б там ні казалі ў пераможных рапартах пра поўнае выкараненне».

Якаў Дрозд.

ЭКАНОМІКА

Кітайская нацыянальная карпарацыя пабудуе ГЭС

У дзіцячым аздараўленчым лагеры «Арляня», недалёка ад мястэчка Лужасна, можна пачуць кітайскую гаворку. Тут атабарылася першая група адмыслоўцаў з Паднябеснай, якая займаецца падрыхтоўчымі працамі да будаўніцтва Віцебскай ГЭС на правым беразе Заходняй Дзвіны.

У снежні 2010 года заключаны кантракт з Кітайскай нацыянальнай карпарацыяй па электраабсталяванні. Паводле дамовы, кітайская кампанія CNEEC павінна забяспечыць здачу аб'екта пад ключ. Акрамя таго, яна абавязана правесці яго выпрабаванне, тэхнічнае абслугоўванне ў гарантыйны перыяд і навучанне персанала.

Інвестыцыйны праект будзе фінансавацца за кошт сродкаў Дзяржаўнага банка развіцця Кітая, які вылучыў на гэтыя мэты крэдыт у памеры 189 млн. даляраў. Крэдытная дамова складзена паміж кітайскім банкам і РУП «Віцебскэнерга». Урад Рэспублікі Беларусь дае гарантыю кітайскаму банку ў пагашэнні вонкавай пазыкі, а таксама ў выплаце адсоткаў за карыстанне гэтай пазыкай і іншых плацяжоў па ім. Банкам-агентам па абслугоўванні гарантыйнай пазыкі вызначана ААТ «БПС-банк».

Працы па ўзвядзенні ГЭС на першым этапе пачаліся з падрыхтоўкі пляцовак для ўладкавання сацыяльна-побытавых і адміністрацыйных збудаванняў. Працы вядзе Віцебскае ТАА «Пліссабуд». Будаўнікі заліваюць бетонам першую пляцоўку. Падмуркі рыхтуюцца пад узвядзенне жытла і сталовай, дзе будуць пражываць і сілкавацца кітайцы, а таксама пад офіс.

На будаўніцтва Віцебскай ГЭС будзе выдаткавана 289 мільёнаў даляраў. Магутнасць станцыі складзе 40 Мвт, што дазволіць выпрацоўваць каля 140 млн. квт/г электраэнергіі ў год, ці палову запатрабаванняў Віцебскага раёна.

Першыя кілават-гадзіны ГЭС выдасць у 2015 годзе. Для CNEEC гэта будзе самая буйная гідраэлектрастанцыя, пабудаваная карпарацыяй у Еўропе.

Ян Сведка.

АБ'ЯВА

- ***Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць, то таксама патэлефануйце ў рэдакцыю.***
- ***Рэдакцыя «Покліч волі» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.***
- ***Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч волі».***
- ***Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыякавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам.***

РЭЗАНАНСНАЯ СПРАВА

ВЫБУХ У ВІЦЕБСКУ: ХУЛІГАНСТВА ЦІ «ПАЛІТЫКА»?

Паводле афіцыйных зьвестак, увечары 11 лістапада ля будынка Віцебскай абласной управы КДБ спрацавала самаробнае выбуховае прыстасаваньне. Выбух пашкодзіў два вакны. Таксама ў КДБ кажуць, што затрымалі трох падазраваных.

Вось што бачылі і чулі ўчорашнім вечарам жыхары суседніх з будынкам КДБ дамоў па вуліцы Савецкай у Віцебску. Управа КДБ месьціцца ў доме № 18, а спадарыня, якая прасіла не называць яе імя, жыве на другім баку вуліцы:

«У мяне дом — на рагу Суворава і Савецкай. Вечарам нешта як грукне! Ну, бываюць розныя там салюты, але тут ня так грукнула! Аж вокны зазьвінелі. Але ісьці глядзець, што там здарылася, неяк не хацелася... А ранкам іду на працу — гляджу, усё чырвонай стужкай абгароджана! Кажуць, што кагосьці там ужо злавілі. Але навокал і міліцыя яшчэ дзяжурыць, і стужка яшчэ вісіць».

У афіцыйным паведамленьні Камітэту дзяржбясьпекі гаворыцца пра трох затрыманых, адзін зь якіх нібыта вызначаецца адметнымі паводзінамі. Паводле супрацоўнікаў КДБ, ён раней неаднаразова тэлефанаваў у гэтую ўстанову ды скардзіўся на прадстаўнікоў улады.

Апошняя акалічнасьць дужа бянтэжыць яшчэ аднаго жыхара вуліцы Савецкай:

«Калі сыходзіць з таго, што ў нас народ уладам ня верыць зусім, дык у нас паўкраіны такіх „неадэкватных", хто ў чымсьці ня згодны з уладамі. А куды КДБ глядзіць? Калі нехта неадэкватны можа нешта ўзарваць каля самага КДБ, дык звычайныя людзі проста безабароннымі сябе адчуваюць у гэтай краіне! І калі гэта здарылася ўчора там у 18.46, то чаму яны маўчалі да 10-й раніцы сёньня, немаведама чаго чакалі? А народ ужо ўзнэрваваны, і цяпер любым іхным тлумачэньням проста не паверыць!»

Маці абвінавачанага ў тэрарызьме і расстралянага за выбух у менскім мэтро Уладзіслава Кавалёва праводзіць паралель паміж тымі і сёньняшнімі падзеямі. Любоў Кавалёва адзначае, што і тады, і зараз падазраваных «вылічылі» літаральна на працягу сутак:

«Ужо затрыманыя людзі, і невядома па якіх прыкметах затрыманыя... Усё раскрылі, не выходзячы з кабінэтаў! А КДБ ужо ў нас даўно няма даверу, і ўсе гэтыя выбухі ўжо пасьля расстрэлу хлопцаў — невядома, чыіх рук гэтая справа... Хлопцаў расстралялі, у тым ліку, за дзіцячыя пэтарды, а тут артыкул — „хуліганка"...»

Згодна з афіцыйнай вэрсіяй, выбухнула самаробная піратэхнічная прылада. І па гэтым факце распачата крымінальная справа ў адпаведнасьці з артыкулам 339 Крымінальнага кодэксу — за хуліганства.

Віцебскі апазыцыянэр Барыс Хамайда перакананы, што разглядаць гэтую справу трэба зусім у іншым ключы:

«Гэта ж быў выбух каля якога будынка? Каля КДБ, мы ведаем гэтую кантору з 1937 году. Я лічу, гэта цалкам палітычная справа! Калі б звычайная „хуліганка", то маглі б кінуць куды заўгодна. Але ж не — у органы ўлады, менавіта ў КДБ! Гэта выклік. Мауляў, бачыце, што можа быць, калі так далей усё будзе працягвацца ў нашым жыцьці!»

Імёнаў падазраваных пакуль не называюць. І жыхары Віцебску больш імпэтна абмяркоўваюць затрыманьне і сам выбух на інтэрнэт-форумах ці ў сацыяльных сетках, чымсьці на вуліцы ці ў краме. У горадзе не відаць ані ўзмоцненых міліцэйскіх патрулёў, ні АМАПу . Толькі каля будынка КДБ, усё яшчэ абнесенага чырвонай стужкай, дзяжураць міліцыянты і людзі ў цывільным. І хоць прайшлі ўжо амаль суткі, падыходзіць да месца выбуху катэгарычна забаронена.

Паводле " Радыё Свабода".

Праваабаронцу Паўла Левінава затрымалі ля будынку КДБ

На віцебскага праваабаронцу Паўла Левінава складзены адміністрацыйны пратакол аб парушэнні правілаў дарожнага руху.

12 лістапада з самай раніцы Левінаў знаходзіўся каля будынку Ўпраўленьня КДБ па Віцебскай вобласьці, дзе напярэдадні прагрымеў выбух. Менавіта ад яго шматлікія мэдыі даведваліся, што адбываецца на месцы здарэння.

Левінаў спрабаваў сустрэцца з кімнебудзь з кіраўніцтва мясцовага КДБ або міліцыі, каб даведацца афіцыйнай інфармацыі пра здарэнне. Аднак замест гэтага каля 10:00 яго даставілі ў РАУС, абвінавáціўшы ў парушэньні правілаў дарожнага руху – у тым, што, знаходзячыся побач з будынкам УКДБ, ён хадзіў па праезнай частцы, а не на ходніках.

Як распавёў праваабаронца, ён сапраўды выходзіў на дарогу, але – ня ён адзін.

Тэрыторыя каля будынку КДБ у той дзень была абнесеная стужкай, машыны тут не праяжджалі, таму па праезнай частк і вымушаныя былі хадзіць не толькі простыя мінакі, але і супрацоўнікі камітэту. Пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні складаў інспэктар ДАІ Баранаў. Па словах Левінава, гэта быў загад начальніка, інспэктара Халаднова, заняцца менавіта ім, каб адцягнуць увагу ад будынку КДБ. Бо Баранаў ніяк не рэагаваў на супрацоўнікаў КДБ, якія пераходзілі дарогу не на пешаходным пераходзе.

За парушэнне правілаў дарожнага руху Левінава абавязалі выплаціць штраф у памеры 200 тысячаў рублёў, аднак праваабаронца збіраецца абскардзіць дзеянні міліцыі. "Пры складанні пратаколу мае правы былі парушаны, мне не далі магчымасць абароны. Я буду абскарджваць дзеянні міліцыі", - паведаміў праваабаронца.

Якаў Дрозд.

КРЫМІНАЛ

"Пільнай грамадзянцы аб'яўлена падзяка"

Загадам начальніка ЎУС аблвыканкама Ігара Яўсеева за садзейнічанне праваахоўным органам у рашэнні ўскладзеных на іх задачаў, высокую грамадзянскую адказнасць, аказанне дапамогі супрацоўнікам райаддзела ўнутраных справаў у раскрыцці злачынства віцябчанцы Ганне Марозавай аб'яўлена падзяка.

Са свайго прысядзібнага ўчастку ў в. Яроміна на даху гаспадарчай пабудовы поруч з воданапорнай вежай жанчына заўважыла маладога чалавека, які спаў, трымаючы ў руках бутэльку. Спадарыня Марозава звязала гэты факт з магчымасцю датычнасці мужчыны да здзяйснення крадзяжу з гандлёвага шапіка Віцебскай універсальнай базы ў в. Друкава. Пра што і паведаміла ў праваахоўныя ворганы. Так сталася, што ў гэты час міліцыянты праводзілі аператыўна-вышуковыя мерапрыемствы і былі ў кроку ад зламысніка.

Чальцы следча-аператыўнай групы адрэагавалі даволі хутка. Яны выявілі і затрымалі 21-гадовага мясцовага жыхара. Затрыманы, не глядзячы на свой малады ўзрост, ужо не раз трапляў на лаву падсудных, а на момант здзяйснення злачынства адбываў пакаранне ў выпраўленчай установе адкрытага тыпу № 9 г. Віцебску. Падчас асабістага вобшуку ў яго была выяўлена і вынята частка выкрадзенага. Усяго ж з гандлёвай кропкі было вынесена прадуктаў сілкавання, грошай і іншай маёмасці на суму больш за 9 млн. рублёў.

Маладзён, жыхар в. Яроміна прызнаўся ў здзяйсненні дадзенага злачынства . У стаўленні да яго раённым аддзелам Следчага камітэта ўзбуджана крымінальная справа па арт. 205 ч. 1 КК Рэспублікі Беларусь.

Ян Сведка.

"Не пакуру дык парыбачу"

Жыхар в.Лемніца, маючы нязнятую і непагашаную ва ўсталяваным законам парадку асуджанасць, зноў здзейсніў наўмыснае злачынства. І не адно.

Знаходзячыся ў нецвярозым стане, уначы ён разбіў шыбу, выцягнуў аконную раму і пранік у адзін з дачных дамкоў у в. Кошалева. Па яго словах, проста жадаў пажывіцца «тытунцом», але цыгарэт не адшукаў.

Гэткім жа шляхам вырашыў наведацца і на наступнае лецішча. Але і там не знайшоў тытунёвых вырабаў. З маніякальнай навязлівасцю ўзламаў трэцюю дачу. Цыгарэт там таксама не было. Затое тут Бондар прыхапіў пару бутэлек віна, электрычны провад з падаўжальнікам, штаны і туфлі, пакунак чаю і сякеру. Усяго на суму каля аднаго мільёна рублёў.

Відаць, спазнаўшы смак беспакаранасці, у чарговай дачнай хатцы рэцыдывіст пажывіўся кансервамі, электрычнымі ліхтарыкамі ды прыхапіў рыбалоўную шпульку. «Не пакуру, дык парыбачу», – падумалася яму. І тут «тавар» пацягнуў на паўмільёна. А ўсяго «ўлоў» злачынцы ў васьмі абрабаваных дачах пераваліў за тры мільёны.

Абвінавачваны вінаватым сябе прызнаў цалкам і падрабязна распавёў, пры якіх акалічнасцях здзяйсняў злачынствы, растлумачыўшы, што ў дачныя хаты грамадзянаў пранікаў толькі дзеля таго, каб знайсці… цыгарэты.

Жыхара в. Лемніца суд прызнаў вінаватым у замаху на таемнае выкраданне маёмасці, здзейсненае паўторна, з пранікненнем у жытло, і на падставе ч.1 арт.14 - ч.2 артт.205 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь прызначыў яму пакаранне ў выглядзе арышту тэрмінам на пяць месяцаў.

Ян Сведка.

КНІГА СКАРГАЎ

Фотафакт: на ферме ў Янавічах каровы тонуць у гноі?

Шакавальнае фота з каровамі, якія ў будынку фермы стаяць па пуза ў гноі, было апублікавана ў сацыяльнай сетцы "В контакте".

Подпіс да фота сцвярджае, што яно зроблена на малочна-таварнай ферме «Валькі» ААТ «Агратруд» у гарадскім мястэчку Янавічы Віцебскага раёна.

Адзначым, што ў 2012 годзе ў Віцебскай вобласці павінны рэканструяваць 228 малочна-таварных фермаў. Агульны праектны кошт працаў па рэнавацыі фермаў ацэньваецца ў 955 мільярдаў рублёў.

Аднак нагадаем, што ў канцы чэрвеня падчас працоўнай паездкі па Віцебскай вобласці Міхась Мясніковіч заявіў, што наш рэгіён сур'ёзна адстае ў параўнанні з іншымі рэгіёнамі ў рэканструкцыі малочна-таварных фермаў. Прэм'ер-міністр адзначыў, што на большасці фермаў праца па іх абнаўленні ідзе, але ідзе яна бессістэмна.

Сяржук Серабро.

І Ў ВАРОНАХ НЕ ЛЕПЕЙ

Жывёлагадоўчая ферма ў аг. Вароны пабудавана ў мінулым стагоддзі, таму цяперашні ейны стан даволі сумны. У кароўніку, дзе ўтрымоўваюцца больш за 180 рагуляў, тэмпературны рэжым не назавеш камфортным, сагрэцца можна толькі ў пакоі жывёлагадоўца, дзе ўсталявана печка буржуйка.

«Надвор'е» для працы зусім не спрыяльнае. У халодным памяшканні жывёліны аддачы не даюць. У такіх умовах працаўнікі доўга не затрымоўваюцца на ферме. Так, з-за недахопу працоўных рук прыходзіць на падмогу аператарам машыннага даення вымушаныя іншыя спецыялісты, бо даяркі не спраўляюцца з дойным статкам. Пры норме ў паўсотні галоў на аднаго жывёлагадоўца ў Варонах выходзіць значна больш.

Кастрычніцкі ўраган дадаў праблемаў. У выніку моцнага ветру з жывёлагадоўчага аб'екта часткова сарвала дах. Выпраўляць наступствы стыхіі давялося будбрыгадзе гаспадаркі. Рамантавалі дах не адзін дзень, але не давялі справу да канца з-за недахопу матэрыялу, у адтулінах даху выразна праглядаецца неба.

Ян Сведка.

Чарада аўтааварыяў

Адна з аварыяў здарылася на трасе Віцебск-Лёзна побач з аг. Вароны. Уладальнік «Жыгулёў», жыхар аг. Вароны, рухаючыся ў кірунку абласнога цэнтра, выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з аўтамабілем «Рэно-Твінга», якім кіравала жанчына.

Са слоў кіроўцы французскай іншамаркі, яны рухаліся за фурай, якая рэзка пачала сыходзіць направа, ухіляючыся ад сустрэчы з «Жыгулямі», якія імчаліся акурат на «Рэно».

Па словах старэйшага інспектара АДАІ РАУС Аляксея Кузьміна, кіроўца Ваза-2104 на момант аварыі знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення. На восеньскай дарозе ён не саўладаў з кіраваннем і ягоны аўтамабіль вынесла на паласу сустрэчнага руху.

У «Рэно» знаходзілася 9-гадовае дзіця. Ад моцнага ўдару яно атрымала чэрапна-мазгавую траўму і было дастаўлена ў лякарню. Да шчасця, пашкоджанні апынуліся не цяжкімі, і хлопчыка неўзабаве адпусцілі дахаты.

Дарэчы, гэта не адзіная аварыя з удзелам непаўналетніх. У панядзелак на аўтадарозе Віцебск-Орша зблізку в. Лагунцы ў раёне чыгуначнага пераезду сутыкнуліся «Хундай Санта Фе» і «Форд Гелаксі».

61-гадовы жыхар в. Арлова на «Хундае» рухаўся ў кірунку Віцебску. Не пераканаўшыся ў бяспецы манеўру, а на дадзеным участку трасы забаронены абгон, пенсіянер выехаў на сустрэчную паласу, дзе і сутыкнуўся з «Фордам Гелаксі». Ад удару той выляцеў за межы праезнай часткі і апынуўся ў кювеце. Кіроўцы транспартных сродкаў не папакутавалі, затое пасажырам абодвух аўтамабіляў спатрэбілася тэрміновая медыцынская дапамога. У адной з машынаў знаходзілася чатырохмесячнае дзіця, якому, роўна як і яго маці, спатрэбілася шпіталізацыя. У «Хундае» папакутаваў 8-гадовы ўнук кіроўцы.

Акалічнасці адбытага ДТЗ удакладняюцца. Аднак па папярэдніх дадзеных, пацярпелых магло і не быць, калі б пасажыры, змешчаныя на задніх сядушках, былі прышпіленыя рамянямі бяспекі, а дзіця сядзела ў адмысловым аўтафатэлі.

Ян Сведка.

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

КДБ СУПРАЦЬ СЛЕСАРА

НЕШТА НЯЛАДНАЕ ТВОРЫЦЦА Ў АПЛОЦЕ СТАБІЛЬНАСЦІ. НЕ ПАСПЕЕ БЕЛАРУСЬ АЧОМАЦЦА АД АДНОЙ РЭЗАНАНСНАЙ СПРАВЫ З ВЫБУХАМІ, ТЭРАРЫЗМАМ ДЫ ІНШЫМІ ІНШАРОДНЫМІ ЭЛЕМЕНТАМІ, ЯК З'ЯЎЛЯЮЦЦА НОВЫЯ НАГОДЫ ЗАСУМНЯВАЦЦА Ў КРЫШТАЛЬНАСЦІ І МІРНАСЦІ БЕЛАРУСКАГА ЦУДА.

Гэтым разам КДБ выкрыў слесара-шпіёна, калі той закладаў «сакрэт» для замежнай разведкі. Пра характарыстыкі схованкі нічога не паведамляецца. «Камітэтам дзяржаўнай бяспекі спынена супрацьпраўная дзейнасць грамадзяніна Рэспублікі Беларусь Андрэя Гайдукова, які займаўся паводле задання замежнай разведкі зборам і перадачай інфармацыі палітычнага і эканамічнага характару», — паведамілі БелаПАН у Цэнтры інфармацыі і грамадскіх сувязяў КДБ. «Згаданы грамадзянін затрыманы супрацоўнікамі КДБ у момант закладкі тайніка са звесткамі, што цікавяць замежныя спецслужбы», — сказаў Аляксандр Антановіч.

У дачыненні да Гайдукова распачата справа на падставе ч. 1 арт. 356 Крымінальнага кодэкса (здрада дзяржаве ў форме правядзення агентурнай дзейнасці, пакаранне да 15 гадоў пазбаўлення волі згодна з часткай 1), «праводзіцца комплекс аператыўна-вышуковых і следчых мерапрыемстваў, скіраваных на выяўленне іншых эпізодаў яго супрацьпраўнай дзейнасці». Затрыманы змешчаны ў СІЗА КДБ. 22-гадовы Андрэй Гайдукоў працуе аператарам на наваполацкім «Нафтане». Багатая на дыверсантаў розных колераў Віцебская вобласць, што і казаць... Разам з Гайдуковым у той жа дзень затрымалі ў Полацку актывіста БХД Ілью Багданава. Аднак Багданаў хутка быў вызвалены пад падпіску аб нявыездзе, з яго ўзятая падпіска аб неразгалошванні таямніцы следства.

Слесар Гайдукоў удзельнічае ў дасюль малавядомым Саюзе маладых інтэлектуалаў і з'яўляецца першым намеснікам старшыні. Падчас перадвыбарчай кампаніі Андрэй Гайдукоў і Ілля Багданаў былі даверанымі асобамі былога кандыдата ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Аляксея Філімонава. «Гэта поўная бязглуздзіца, якія дзяржтаямніцы можа ведаць або даведацца звычайны працоўны чалавек?! — пракаментаваў затрыманне Гайдукова для сайта «Хімік» экс-кандыдат. — Ён мог сустракацца з замежнымі грамадзянамі па пытаннях стварэння моладзевай арганізацыі, але гэта патрабаванні нашага заканадаўства, што павінны быць замежныя заснавальнікі». Між іншым, знаёмыя Гайдукова сцвярджаюць, што англійскай мовы ён не ведаў.

Факт выкрытай шпіёнскай дзейнасці простага слесара выклікае мноства пытанняў і кпінаў. Асабліва цікава гэта глядзіцца на фоне апошніх падзей, звязаных са структурамі спецслужбаў. 11 лістапада каля будынка ўпраўлення КДБ па Віцебскай вобласці здарыўся выбух самаробнай прылады, распачата крымінальная справа па частцы 3 артыкула 339 КК (асабліва злоснае хуліганства).

Выбух у Віцебску адбыўся праз два дні пасля адстаўкі старшыні КДБ Вадзіма Зайцава (ён адхілены ад пасады 9 лістапада рашэннем кіраўніка дзяржавы), а таксама напярэдадні ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў у законы аб барацьбе з тэрарызмам, аб супрацьдзеянні экстрэмізму і ў некаторыя артыкулы Крымінальнага кодэкса (яны ўступілі ў сілу 12 лістапада). Аб рашэнні Лукашэнкі пасля нарады ў кіраўніка дзяржавы расказаў дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Леанід Мальцаў. Ён адзначыў, што ў сваіх выступах генеральны пракурор і старшыня Следчага камітэта паставілі шэраг пытанняў. У прыватнасці, яны тычыліся апошніх падзей, звязаных з Камітэтам дзяржаўнай бяспекі. «Усім вядома пра самагубства падпалкоўніка КДБ Аляксандра Казака. Ёсць і шэраг іншых пытанняў, якія патрабуюць уважлівага расследавання», — заявіў высокапастаўлены чыноўнік.

Шпіёна Гадукова затрымалі 8 лістапада. Выглядае на тое, што ў Беларусі завяліся чарговыя ворагі з касты «электрыкаўслесараў», якія спяць і бачаць, як бы дэстабілізаваць абстаноўку (знаёмая фармулёўка з гучнай справы расстраляных за арганізацыю выбухаў у сталіцы на Дзень незалежнасці і ў мінскім метро Канавалава і Кавалёва). Намеснік старшыні Ліберальна-дэмакратычнай партыі (ЛДП) Алег Гайдукевіч, былы начальнік упраўлення ўнутраных спраў Фрунзенскага раёна Мінска, паспеў зрабіць заяву для прэсы акурат з аналагічнымі словамі. «Гэта спроба дэстабілізаваць абстаноўку ў Рэспубліцы Беларусь, ніякіх жартаў і дробязяў мы тут не бачым», — падкрэсліў ён.

Пра супрацьстаянне, саперніцтва сілавых структур Беларусі вядома даўно. Як вынікае са слоў Мальцава, у гэтай сітуацыі лік на карысць Следчага камітэта — кіраўнік КДБ развітаўся са сваёй пасадаю. Верагодна, аперацыя суперзахопу шпіёна планавалася, каб паказаць, каму трэба, дзеяздольнасць КДБ, але было позна. Відавочна, своечасова прагучалі і выбухі каля будынка ўпраўлення КДБ па Віцебскай вобласці, а перад гэтым з'явілася інфармацыя пра выбухі каля дзяржаўнай мяжы і на тэрыторыі літоўскага пасольства. Не краіна, а логава змовы і тэрарыстаў. Сумна, што крайнімі ў высокіх разборках становяцца грамадзяне, палітычныя апаненты (у выпадках надзвычайных сітуацый на допыты традыцыйна цягаюць прадстаўнікоў апазіцыі), а для некага гэта ўвогуле заканчваецца трагічным фіналам. Між іншым, хутка Новы год, то на тле апошніх падзей можна чакаць узмацнення ўвагі міліцыі, а таксама і ўзроўню трывогі жыхароў краіны. Навіны пра выбухі і бітвы за ўраджай зусім з аднаго шэрагу, і першыя ніяк не граюць на пазітыўны імідж уладаў.

Вольга Хвоін, "Новы час".

НЕ СМЯРОТНАМУ ПАКАРАННЮ!

ПРАВА НА ЖЫЦЬЦЁ ЎЛАДЗІСЛАВА КАВАЛЁВА БЫЛО ПАРУШАНА

КАМІТЭТ ПРАВОЎ ЧАЛАВЕКА ААН ПРЫЗНАЎ, ШТО АДНОСНА ЎЛАДЗІСЛАВА КАВАЛЁВА, ЯКОГА ПАКАРАЛІ СЬМЕРЦЮ ЗА ВЫБУХ У МЕНСКІМ МЭТРО, БЫЎ ПАРУШАНЫ МІЖНАРОДНЫ ПАКТ АБ ГРАМАДЗЯНСКІХ І ПАЛІТЫЧНЫХ ПРАВАХ.

Такое рашэньне камітэт ААН прыняў 14 лістапада, а 22 лістапада яго атрымалі і прадставілі журналістам маці Ўладзіслава Любоў Кавалёва і праваабаронцы Раман Кісьляк і Людміла Гразнова.

Сваё заключэньне па скарзе Любові Кавалёвай і сястры Ўладзіслава — Тацьцяны Козыр далі 18 экспэртаў з розных краін, што ўваходзяць у ААН. Яны адзначаюць канкрэтныя парушэньні, дапушчаныя падчас правядзеньня сьледзтва, суду і выкананьня сьмяротнага прысуду. Галоўнае, што напісана ў гэтым дакумэнце: «Права на жыцьцё Ўладзіслава Кавалёва было парушана».

Юрыст Раман Кісьляк назваў журналістам парушэньні, якія прызналі міжнародныя экспэрты: «Па-першае, адносна Ўладзіслава Кавалёва ўжывалася фізічная сіла, недазволеныя мэтады. Яго прымусілі даць паказаньні супраць самога сябе. Ён пра гэта заявіў падчас судовага паседжаньня. І гэта парушэньне як забароны катаваньня і жорсткага абыходжаньня, так і забароны прымусу даваць паказаньні адносна асабіста сябе».

Экспэрты ААН пішуць і пра іншыя парушэньні. Напрыклад, іх зьдзіўляе, што амаль усе хадайніцтвы пракуратуры судзьдзі задаволілі, а патрабаваньні адвакатаў — амаль усе адхілілі. І гэта ставіць пад сумнеў, на думку экспэртаў, незалежнасьць і непрадузятасьць суду.

Маці Ўладзіслава Кавалёва заявіла журналістам: дакумэнты з Жэнэвы даюць ёй падставу сьцьвярджаць, што сапраўдныя злачынцы, якія зрабілі выбух у менскім мэтро, да гэтага часу не названыя. «Улады не спрабуюць знайсьці сапраўдных выканаўцаў гэтага страшнага тэракту», — сказала яна:

«Таму мы і сабраліся тут, каб расказаць людзям пра тую сыстэму, якая ў нас цяпер існуе, пра тое „правасудзьдзе", калі кагосьці проста прызначаюць на ролю вінаватых. І пра тое, як праходзіць сьледзтва і суд і як выносіцца такія страшныя прысуды. На жаль, сьмяротнае пакараньне адбылося. І нават такое рашэньне міжнародных экспэртаў ня верне мне сына. Але я хачу рэабілітаваць сына ў вачах людзей».

Праваабаронца Людміла Гразнова, якая назірала за працэсам па выбуху ў менскім мэтро, сказала «Свабодзе», што яна і тады ня бачыла ў віцебскіх юнаках тэрарыстаў. А рашэньне камітэту ААН толькі пацьвярджае гэтую веру: «Гэтыя дакумэнты праходзяць вельмі дакладную экспэртызу вельмі адукаваных спэцыялістаў. І яны, канечне, робяць дакладныя высновы. Таму рашэньне ААН — яшчэ адзін важкі дакумэнт на карысьць таго, што той суд ня быў абгрунтаваны, справядлівы, а тыя вынікі, якія ён паказаў, не зьяўляюцца рэальнымі. І няхай грамадзтва глядзіць на ўсё гэта і робіць свае высновы».

Што тычыцца другога расстралянага па гэтай справе — Дзьмітрыя Канавалава, дык яго родныя скаргаў у ААН не падавалі, і таму разглядалася толькі справа Ўладзіслава Кавалёва.

Уладзімер Глод.

НАША ЎЛАДА

ГОРКІ РАЗВАЛЬВАЮЦЦА ПАСЬЛЯ ДАЖЫНАК

У СТАЛІЦЫ СЁЛЕТНІХ «ДАЖЫНАК» — РАЙЦЭНТРЫ ГОРКІ, ШТО НА МАГІЛЁЎШЧЫНЕ, — ЗАЧЫНІЛІ НА РАМОНТ ТОЛЬКІ ШТО ПАБУДАВАНЫ ГАЛОЎНЫ АБ'ЕКТ ФЭСТЫВАЛЮ: КУЛЬТУРНА-ЗАБАЎЛЯЛЬНЫ ЦЭНТАР.

Два месяцы таму зь яго сцэны адкрываў «Дажынкі» Аляксандар Лукашэнка. Цяпер памяшканьні цэнтру залівае вада. Будаўнічыя хібы спрабуюць выправіць у аўральным парадку.

Пляцоўка перад амфітэатрам перакапаная. У траншэі будаўнікі ізалююць плёнкай перакрыцьце падземных памяшканьняў амфітэатру. Пагледзець, што там робіцца, не ўдалося. Здалёк відаць, што туды ўносяць матэрыялы для ізаляцыі і аздабленьня. Ля траншэі, як і два з паловай месяцы таму, зноў працуе цяжкая будаўнічая тэхніка. Будаўнікі на просьбу расказаць, чым яны займаюцца, адмахваюцца і ківаюць на начальства. Тое таксама негаваркое. Адзін з начальнікаў выказаў незадаваленьне крытычным сюжэтам на канале СТВ. У сюжэце начальнік аддзелу архітэктуры й будаўніцтва райвыканкаму Віктар Бяляеў апавёў пра праблемы амфітэатру: «Тэрміны нарматыўныя ўзьвядзеньня аб'екта — 27 месяцаў, а яго пабудавалі за дзевяць. Усе моманты тады немагчыма было ўлічыць падчас будаўніцтва, дый праектаваньня. Цяпер вось выявілася працечка. Вядуцца працы па будаўніцтве дадатковага дрэнажу, які прадухіліць трапленьне вады ў ніжэйшыя паверхі будынка».

Тое, пра што кажа спадар Бяляеў, прадбачыла задоўга да адкрыцьця культурна-забаўляльнага цэнтру інжынэр-гідратэхнік Вольга Савельева. Яна зьвярталася да чыноўнікаў і даводзіла, што тэхналёгіі ўзьвядзеньня аб'екта парушаюцца. Да яе парадаў не прыслухоўваліся. Спадарыня Савельева і цяпер выказваецца пэсымістычна адносна ўстойлівасьці самога цэнтру і навакольных будынкаў: «Нельга абціскаць будаўніцтва толькі грашовымі пытаньнямі, то бок людзі хапанулі грошы — і цяпер наагул будзем толькі здымаць плады ад гэтага. Цяпер ужо мала што можна зьмяніць. Цяпер яны будуць перарабляць да сканчэньня веку. Цяпер можа і дом паплыць, які побач. Могуць пачацца пасоўваньні фундамэнта».

Студэнты сельгасакадэміі перад адкрыцьцём цэнтру бачылі, наколькі ён гатовы. Гаворыць адна са студэнтак: «Калі мы мылі сцэну, ВІП-лёжу, мы тады спускаліся ў памяшканьні, дзе цяпер боўлінг і меліся быць кавярні. Ужо тады, на момант адкрыцьця, ужо стаяла вада. Было зразумела, што да тэрміну яны не пасьпяваюць. Аўрал прывёў да гэтага. Ні вада тады не была падключаная, ні электрычнасьць».

Рамонт амфітэатру ўжо пасьпеў стаць часткай студэнцкага фальклёру і кпінаў моладзі. Гаворыць адзін са студэнтаў:

«Многія з гэтага цяпер жартуюць. Ёсьць у клюбе вясёлых і знаходлівых хлопцы, разьвіваюць гэтую тэму. Хутка будзе фэстываль КВЗ, там, пэўна, будуць жарты наконт амфітэатру».

Карэспандэнт: «А з чаго будзе жартаваць?»

Студэнт: «Будзем гадаць, сплыве амфітэатар ці не».

У падрыхтоўку Горак да «Дажынак» былі ўкладзеныя мільярды рублёў зь дзяржаўнага бюджэту. Чыноўнікі з Горак рапартавалі, што падрыхтавалі райцэнтар за самыя сьціслыя тэрміны. Напрыклад, мясцовую лядовую арэну ўзьвялі ўтрая хутчэй за нарматыў. Цяпер гэтая аўральнасьць становіцца апраўданьнем вялікіх недаробкаў.

"Радыё Свабода".

НАША ЖЫЦЦЁ

БУДЗЕ ЧАРГОВАЕ ПАДВЫШЭННЕ КОШТАЎ

АКЦЫЗЫ, ЯКІЯ З'ЯЎЛЯЮЦЦА АДНОЙ З ГАЛОЎНЫХ КРЫНІЦ НАПАЎНЕННЯ БЮДЖЭТУ ГРАШЫМА, З НОВАГА ГОДА ПАВЫШАЮЦЦА. РОСТ АКЦЫЗУ ВЫТВОРЦЫ БУДУЦЬ ПЕРАКЛАДАЦЬ НА СПАЖЫЎЦОЎ. АДПАВЕДНА, КОШТЫ Ў НАДЫХОДЗЯЧЫМ ГОДЗЕ ВЫРАСТУЦЬ. ЯКІЯ ТАВАРЫ Ў НОВЫМ ГОДЗЕ БУДУЦЬ ДАРАЖЭЦЬ? КОЛЬКІ АД ПАВЫШЭННЯ АКЦЫЗАЎ АТРЫМАЕ КАЗНА? АДКАЗЫ НА ГЭТЫЯ І ІНШЫЯ ПЫТАННІ ВЫРАШЫЛА ЗНАЙСЦІ ІНТЭРНЭТ-ГАЗЕТА NAVINY.BY.

Аб карысці гарэлкі для бюджэту

3 студзеня 2013 г. акцызы істотна вырастуць. Згодна з унесенымі зменненнямі ў Падатковы кодэкс, больш за ўсё павысіцца стаўкі акцызаў на цыгарэты. Так, стаўка акцызу на цыгарэты нізкага цэнавага сегмента вырасце з 1 студзеня адразу ў 2,1 разы да 60,2 тыс. рублёў за тысячу штук. Акцыз на цыгарэты сярэдняга коштавага сегмента павялічыцца з новага года амаль на 70% да 140,6 тыс. рублёў за 1000 штук. Нарэшце, для цыгарэт вышэйшага цэнавага сегмента акцыз падымецца прыкладна на 55%.

Значна вырастуць з новага года і акцызы на алкагольную прадукцыю. Напрыклад, стаўка акцыза на алкагольныя напоі з аб'ёмнай доляй этылавага спірту 7% і больш (сюды, у прыватнасці, адносіцца гарэлка) павялічыцца амаль на 35% у параўнанні з дзеючым узроўнем да 104,5 тыс. рублёў за літр бязводнага спірту ў гатовай прадукцыі.

Істотна ўзрасце таксама стаўка акцызаў на слабаалкагольныя напоі (рост акцызу ў залежнасці ад назвы прадукцыі складзе ад 34,5% да 46,3%). Заканадавец «пашкадаваў» толькі вытворцаў піва - з 1 студзеня акцыз на ячменны напой вырасце на 12,4%.

Павышэнне акцызаў закране ў будучым годзе і кашалькі аўтааматараў. На бензіны і дызельнае паліва стаўкі акцызаў вырастуць на 20%.

Для беларускага бюджэту акцызы з'яўляюцца адным з асноўных крыніц яго напаўнення. Паводле ацэнак Мінфіна, у 2013 годзе амаль 9% даходаў кансалідаванага бюджэту будзе сфарміравана за кошт гэтых ўскосных падаткаў, што ўключаюцца ў адпускную цану прадукцыі.

У 2013 годзе Мінфін плануе атрымаць у кансалідаваны бюджэт за кошт акцызаў больш 16,4 трлн.рублёў. У параўнанні з 2012 годам велічыня «акцызных» паступленняў у казну вырасце на 45%. Істотны рост даходаў чакаецца за кошт таго, што ў будучым годзе вырастуць згаданыя вышэй акцызныя зборы.

У матэрыялах да бюджэту на 2013 год, якія мае інтэрнэт-газета Naviny.by, прыводзяцца звесткі пра тое, якія менавіта акцызы гуляюць ключавую ролю ў фарміраванні казённых даходаў. Больш за ўсё акцызаў дзяржава плануе сабраць ад продажаў гарэлкі. Чакаецца, што каля 5 трлн. рублёў у казну паступіць за кошт гарэлачнага акцызу. Больш за 4,3 трлн. рублёў, паводле ацэнак Мінфіна, прынясуць у бюджэт паступлення ад збору акцызаў на аўтамабільнае паліва. Ніжэй інтэрнэт-газета Naviny.by прыводзіць памер чаканых паступленняў у бюджэт ад падакцызных тавараў.

Размер поступления основных акцизов в бюджет в 2013 г
(в млрд. рублей)

наименование товара	сумма акциза
водка	5076,1
ликеро-водочные изделия	292,7
вина плодовые	1078,4
пиво (кроме импортированного)	1106,5
табачные изделия (кроме импортированных)	3290,4
автомобильное топливо	4366,8
подакцизная импортированная продукция	654,5

Якога росту коштаў чакаць?

Рост акцызаў немінуча прывядзе да павышэння коштаў. Больш за ўсё могуць падаражэць тытунёвыя вырабы.

У кошце пачкі цыгарэт акцыз займае каля 20%. Адпаведна, з улікам таго, што акцыз на цыгарэты нізкага цэнавага сегмента падымецца на 109 адсоткаў, можна чакаць, што кошт пачкі вырасце больш чым на 20%. У выпадку з цыгарэтамі сярэдняга коштавага сегмента гаворка можа ісці аб павышэнні коштаў на 15%. Тытунёвыя вырабы з высокага цэнавага сегмента падаражэюць прыкладна на 10%.

«Існуюць розныя варыянты перакладання росту акцызаў на спажыўца. Першы - павелічэнне акцызу цалкам пераносіцца на плечы спажыўца, другі варыянт - часткова кампенсуецца за кошт прыбытку прадпрыемстваў», - распавёў Naviny.by прадстаўнік тытунёвай галіны.

Але, хутчэй за ўсё, дадаў ён, «усё вытворцы тытунёвай прадукцыі будуць імкнуцца да поўнага перакладанне акцызу на спажыўца, хоць гэты працэс і можа быць паступовым».

Алкагольныя напоі ў новым годзе таксама падаражэюць. У кошту бутэлькі гарэлкі, па дадзеных вытворцаў, акцыз займае прыкладна палову. Адпаведна, павышэнне акцыза на 34,5% можа прывесці да росту коштаў на 20%.

Павелічэнне акцызу, нагадаем, аўтаматычна вядзе не толькі да павышэння адпускных цэн вытворцаў, але і да росту ПДВ, а таксама гандлёвай надбаўкі. Усё гэта, у канчатковым рахунку, адбіваецца на ўзроўні цэн, якія мы бачым у крамах.

Што тычыцца ўплыву акцызаў на кошт такога папулярнага напою як піва, то тут сітуацыя наступная. У 2012 годзе піўны акцыз пастаянна (кожны квартал) павышаўся і, як следства, рост коштаў на ячменны напой апярэджваў інфляцыю. Згодна з сярэднім цэнах, якія прыводзіць Белстат, за студзень-кастрычнік піва падаражэла на 54,7% (пры інфляцыі за гэты перыяд 18,1%).

Усведамляючы, мабыць, што ў 2012 годзе з павышэннем ўскоснага падатку дзяржава перагнулі палку, заканадаўцы «пашкадавалі» півавараў, падвысіўшы піўной акцыз з 1 студзеня толькі на 12,4%.

Генеральны дырэктар ААТ «Піўзавод Аліварыя» Міхаіл Чэчанеў паведаміў Naviny.by, што ў кошце бутэлькі піва акцыз сёння займае каля 18-20%. Адпаведна, калі сыравіна не падаражэе (вытворцам пакуль невядома, якімі будуць цэны на солад і ячмень), падстаў для значнага росту коштаў на піва ў пачатку 2013 года не будзе.

Яшчэ адна адчувальная для спажыўцоў пазіцыя, якая ў будучым годзе ў сілу павышэння акцызаў падаражэе, - аўтамабільнае паліва. У кошту (адпускной цане) тоны бензіну акцыз ў цяперашні час складае каля 15%. Павелічэнне ўскоснага падатку на 20% павінна прывесці да росту адпускной цаны, ПДВ і гандлёвай надбаўкі.

Аднак, з улікам таго, што кошты на бензіны і дызпаліва ў Беларусі рэгулюецца дзяржавай, менавіта яно вызначыць, якая цана на гэтую прадукцыю будзе на аўтазапраўках. У 2012 годзе, нагадаем, кошты на паліва павышаліся некалькі разоў у сярэднім на 5%. Хутчэй за ўсё, нешта падобнае нас чакае і ў пачатку 2013-га.

Дзмітрый ЗАЯЦ, naviny.by.

ПРАБЛЕМЫ ІНВЕСТЫЦЫЙ

БЕЛАРУСЬ АДПУЖВАЕ ІНВЕСТАРАЎ

УДЗЕЛЬНІКІ І ЭКСПЕРТЫ ІІ МІЖНАРОДНАГА ФОРУМУ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА, ЯКІ ПРАХОДЗІЎ У МІНСКУ, АДНАДУШНА СЫШЛІСЯ Ў МЕРКАВАННІ, ШТО Ў БЕЛАРУСІ НЯМА ПРЫВАТЫЗАЦЫІ. ТАКСАМА СПЕЦЫЯЛІСТЫ ГАЛІНЫ АДЗНАЧЫЛІ, ШТО ПРЫКЛАДЫ НАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ - АДМОЎНЫ СІГНАЛ ДЛЯ ІНВЕСТАРАЎ, ПІША БЕЛАПАН.

Кіраўнік дырэктар кампаніі Lebortovo Capital Partners Сяргей Левін, у прыватнасці, заявіў: «Прыватызацыя ў краіне наогул не вядзецца. Калі раней урад спрабаваў дыскутаваць з прадстаўнікамі бізнесу аб прыватызацыі, то зараз нават дыскусій не вядзецца ».

«Што ж тычыцца прыватызацыі такіх буйных дзяржпрадпрыемстваў, як «Беларуськалій», МАЗ, МТЗ і іншых, якія з'яўляюцца «набыткам рэспублікі», - гэта «асобнае пытанне», дадаў Левін.

«У нас ёсць буйныя ўласнікі нерухомасці, напрыклад Мінгарвыканкам, Упраўленне справамі прэзідэнта. Можа, мы не будзем прыватызаваць флагманы, а пачнем з простых аб'ектаў нерухомасці, простых пытанняў «, - прапанаваў бізнесмен.

У сваю чаргу старшыня Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі (БНПА) Аляксандр Швец выказаў меркаванне, што «адсутнасць спісаў прыватызацыі яшчэ больш пагоршыла сітуацыю». Гаворка ідзе пра трохгадовыя планы прыватызацыі, якія былі адменены рашэннем прэзідэнта. Цяпер прыватызаваць можна любое прадпрыемства пры пэўных умовах і правілах ўзгаднення з дзяржаўнымі органамі. «У той сітуацыі, якая была раней, наяўнасць плана пасоўвала ўлады рабіць пэўныя крокі па прыватызацыі. Яго адсутнасць проста звяло да нуля гэтую працу », - заявіў Швец.

«Хто носьбіт гэтай ідэі па прыватызацыі? Хто-небудзь з урада разумее, для чаго патрэбна прыватызацыя? Ці разумеюць гэта службовыя асобы, якія курыруюць прадпрыемства або галіны? »- задаўся пытаннямі кіраўнік БНПА. На яго думку, у чыноўнікаў «няма разумення, для чаго патрэбна прыватызацыя ў завяршаным сэнсе, ці яно слабое».

Швец пагадзіўся з Левіным з нагоды прыватызацыі буйных прадпрыемстваў, якія з'яўляюцца базавымі для галін. «Ёсць маса малых прадпрыемстваў, ці проста маёмасць, якія таксама чамусьці не прыватызуюцца», - адзначыў ён. Чыноўнікі, дадаў Швец, пралічваюць выгаду ад самой продажу, але не ўлічваюць выгод, якія зможа даць дзяржаве прыватызаванае прадпрыемства праз 5-10 гадоў працы.

У ходзе дыскусіі спікеры таксама закранулі пытанне аб наступствах нацыяналізацыі такіх прадпрыемстваў, як «Камунарка» і «Спартак».

«Я лічу, што прыватызацыя - гэта добра, таму што прыватныя прадпрыемствы больш эфектыўныя, - падкрэсліў старшыня праўлення ЗАТ» МТБанк «Андрэй Жышкевіч. - Але ў дадзеным выпадку гаворка ідзе не пра прыклады прыватызацыі, а пра рэпрыватызацыі або нацыяналізацыі ». Гэта, па словах Жышкевіч, «стварае магутны адмоўны сігнал будучым інвестарам».

«Дапусцім, праз паўгода пачнецца масавая прыватызацыя, але інвестарам трэба разумець, што ў Беларусі можа здарыцца і зваротны працэс. І гэта будзе доўга атручваць жаданне ўдзельнічаць у прыватызацыі. Гэта больш сур'ёзная праблема, чым запавоўленне тэмпаў прыватызацыі », - адзначыў банкір.

Дарадца-пасланнік, намеснік кіраўніка пасольства Германіі ў Беларусі Піцер Дэтмар падкрэсліў, што інфармацыя аб сітуацыі з «Коммунаркой» і «Спартаком» распаўсюдзілася і за межы Беларусі. «Інвестары, якія маглі б быць зацікаўлены ў інвесціраванні ў Беларусь, атрымалі негатыўны сігнал. Можа быць, ёсць добрыя прычыны па нацыяналізацыі «Камунаркі», я ў гэтым не эксперт. Але сігнал для знешняга свету - вельмі адмоўны », - заявіў дыпламат.

Ён нагадаў аб тым, што ў гісторыі беларускай эканомікі існавала права «залатой акцыі», якое затым было адменена. «Мы цяпер маем тое ж самае, але ва ўтоенай форме. І такое становішча цяжка растлумачыць замежным інвестарам, паколькі іх адпужвае магчымасць страціць свае інвестыцыі », - сказаў Дэтмар. «Прыватызацыя павінна праводзіцца як належыць, у выразных прававых рамках», - заявіў прадстаўнік амбасады.

Марына НОСАВА.

БЕЛАРУСЬ І СВЕТ

ЕЎРАСАЮЗ ПАЧЫНАЕ ДРУГІ ЭТАП ПЕРАМОВАЎ З БЕЛАРУССЮ

КІРАЎНІК ПРАДСТАЎНІЦТВА ЕЎРАСАЮЗА Ў БЕЛАРУСІ МАЙРА МОРА ЗАЯВІЛА, ШТО "ЧАКАЕЦЦА ДРУГІ РАЎНД ТЭХНІЧНАГА ДЫЯЛОГА ПАМІЖ БЕЛАРУССЮ І ЕЎРАПЕЙСКІМ САЮЗАМ, ЯКІ АДБУДЗЕЦЦА НА НАСТУПНЫМ ТЫДНІ Ў БРУСЕЛІ".

Заява была зроблена ў Мінску падчас міжнароднай экспертнай канферэнцыі «Беларусь на скрыжаванні інтэграцыі: адносіны з ЕС у сітуацыі фармавання Еўразійскага саюза», піша «Народная Воля».

Пры гэтым еўрапейскі дыпламат адзначыла, што перамовы ідуць складана: «Адносіны Беларусі і ЕС калісьці былі ў значна лепшай форме, чым цяпер».

Па словах Майры Моры, галоўнае патрабаванне Еўрасаюза – «вызваленне і аднаўленне ў правах палітычных зняволеных».

Прадстаўнік Еўрасаюза таксама паведаміла, што беларускія ўлады самі абмяжоўваюць кантакты з Еўрасаюзам. Майра Мора нагадала аб праграме Еўрасаюза «Еўрапейскім дыялогу мадэрнізацыі для Беларусі», ад удзелу ў якой адмовіліся беларускія чыноўнікі.

Нагадаем, што раней у гэтым годзе, 2 сакавіка, на саміце ў Бруселі лідары краін Еўрасаюза заклікалі Раду ЕС прыняць далейшыя меры ў дачыненні да Беларусі. Пра гэта паведаміла Мая Качыньчыч, прэс-сакратар вярхоўнага прадстаўніка ЕС па замежных справах Кэтрын Эштан. Прэс-сакратар заявіла, што лідары Еўрасаюза выказваюць занепакоенасць пагаршэннем сітуацыі ў Беларусі. «Яны вітаюць рашэнне Савета ЕС пашырыць спіс асобаў, адказных за рэпрэсіі ў дачыненні да беларускіх грамадзян і апазіцыі, а таксама за парушэнні асноўных правоў чалавека», – адзначыла Качыньчыч.

Заснавальнік і рэдактар:
Салодкі Сяргей Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г.Віцебск,
3-я Мопраўская, д. 14,
тэл. 26-42-02, маб. +375299410197.
Газета выдаецца з траўня 2003 г.

Падпісана да друку 28.11.2012 у 18.25.
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.